

CHRONIQUE - KRONIJK

DOCTORALE PROEFSCHRIFTEN

M. NUYTTENS, *Camille Looten (1855-1941). Priester, wetenschapsman en Frans-Vlaams regionalist*, K.U.L., 1978, promotor : Prof. L. Wils.

Deze studie behandelt het leven en het werk van een Rijsels hoogleraar in de buitenlandse letterkunde, centrale figuur in de regionalistische beweging in Frans-Vlaanderen, en als priester gekonfronteerd met het socio-religieuze en politieke gebeuren van zijn tijd. Het probleem van de regionalistische beweging vormt het kernstuk van dit proefschrift en was ook de vertrekbasis ervan.

Camille Looten is op de eerste plaats een ijverige beoefenaar van de wetenschap geweest. Hij promoveerde in 1889 met een studie over Vondel en tot op hoge leeftijd bewaarde hij een gave geest, wat hem in staat stelde om heel wat artikels en boeken te publiceren. Bij de tijdgenoten genoot hij een zeker aanzien omwille van zijn aanbreng voor de komparatieve literatuurstudie, maar als uitgever van oude Nederlandse teksten stond hij niet op niveau.

Looten speelde een bezielende rol in het 'Comité Flamand de France', dat in 1853 was opgericht en liefhebbers van de lokale taal, geschiedenis en folklore rekruteerde voornamelijk uit de plaatselijke notabelen en geestelijken. Looten werd voorzitter in 1900, slaagde erin een voortreffelijke ledenlijst op te bouwen en stond zelf in voor circa 10% van de wetenschappelijke mededelingen. In zijn weemoedige sympathie voor de volkstaal voelde het katholieke 'Comité Flamand' zich gesteund door de plaatselijke kerkelijke autoriteiten. Looten zou zorgvuldig aftasten tot waar hij kon gaan en proberen tijdig de bakens te verzetten. De traditie van de vereniging, die nooit aan taalaktie maar wel aan kulturele aktie deed, heeft hij niet doorbroken. De volkstaal zou pas een betere kans krijgen in de gunstige sfeer die zich aftekende na de eerste wereldoorlog. Looten patroneerde toen het Vlaams Verbond van Frankrijk dat de studie en het

gebruik van de volkstaal in eer wilde herstellen. Hij wilde nochtans alles binnen een zuiver regionalistisch kader houden en distantieerde zich na 1930 van Gantois, de onbetwiste leider van het Verbond, omdat die de beweging verder stuwde dan hijzelf had gewild.

Deze voorzichtigheid is overigens een konstante in Lootens optreden geweest, zo ook in zijn houding tegenover zijn vriend J. Lemire, die op het einde van de 19de eeuw een van de vaandeldragers zou worden van de kristen-demokratie in Frankrijk. Toch was Looten een van de weinige priesters die 'le ralliement' doortrokken in hun konkrete politieke opstelling : dit bezorgde hem vóór 1914 enige kritiek in zijn leef- en werkmilieu, maar moet na de oorlog zijn positie hebben versterkt.